

Nr 246.

Av herr **Pålsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bidrag till vissa anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.

I proposition nr 78 har Kungl. Maj:t föreslagit att ett särskilt anslag på 3 milj. kr. anvisas till bidrag till vissa anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. Nämda bidrag skall användas till vatten- och avloppsledningar vid i första hand järnbruksorter men även vid andra ur produktions- och exportsynpunkt viktiga orter. Avsikten är att skapa förutsättningar för ökad nyproduktion av bostäder och förbättring av gamla bostäder för att öka rekryteringen av arbetskraft till dessa orter.

Av statsverkspropositionen framgår att det föreligger ett utomordentligt stort behov av anläggningar för vatten och avlopp. Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen funnos den 1 juli 1948 cirka 500 icke slutbehandlade bidragsansökningar för en sammanlagd kostnad av i runt tal 150 milj. kr. Vid samma tidpunkt förelågo 260 företag för en anläggningskostnad av 40 milj. kr., beträffande vilka tillstånd meddelats att börja arbetet innan bidragsfrågan ännu avgjorts. Den sammanlagda kostnadssumman uppgick sålunda till icke mindre än 190 milj. kr. den 1 juli 1948. Allt tyder på att sedan dess antalet ansökningar om bidrag till vatten- och avloppsföretag ytterligare ökat.

I jämförelse med de behov, som göra sig gällande, äro anslag och byggnadstillstånd för dylika arbeten alldeles otillräckliga. Kungl. Maj:t föreslog sålunda i statsverkspropositionen att för budgetåret 1949/50 fem milj. kr. skulle anvisas till bidrag till vattenförsörjning och avlopp. Nedskärningen av detta anslag är en följd av den allmänna investeringsbegränsningen och statsfinansiella åtstramningen. Emellertid förhindras härigenom upprustningen och moderniseringen av bostadsbeståndet inom många mindre orter och samhällen, vilket i sin mån leder till fortsatt avflyttning.

I anledning av förslag från 1948 års järnbruksutredning har Kungl. Maj:t som nämnt lagt fram förslag om ett särskilt anslag på 3 milj. kr. till bidrag till vatten- och avloppsföretag på vissa orter. Den närmaste orsaken härtill är utredningens bestämda uttalande om att endast genom en förbättring av bostadsförhållandena på järnbruksorterna kan behovet av arbetskraft tillgodoses. Utredningen är sålunda helt på det klara med den betydelse som bostadsfrågan har för flyttningarna olika kommuner emellan. Det räcker inte med att bostäder finnas, utan bostäderna måste vara utrustade med

nutida bekvämligheter, om folk skall trivas och stanna kvar. Det är ingenting utmärkande för järnbruksorterna, utan det gäller i lika hög grad andra samhällen liksom landsbygden i övrigt.

Kungl. Maj:t har företagit den jämkningen i utredningens förslag att här berörda bidrag även skulle kunna utgå till andra ur produktions- och exportsynpunkt viktiga orter. Det är givetvis icke lätt att avgöra vilka orter som äro viktiga ur produktionssynpunkt och vilkas byggnadsverksamhet nu skall särskilt befrämjas. Enligt min mening falla under den beteckningen även platser som framställa eller på annat sätt ha hand om produkter för hemmamarknaden. Det synes därför icke lämpligt att begränsa detta anslags verkningsområde så snävt som skett. Det kan för övrigt ifrågasättas huruvida det tjänar något förnuftigt ändamål att uppföra här berörda anslag under särskild rubrik. Arbetsmarknadsstyrelsen har för sin del icke funnit ett särskilt anslag påkallat utan i stället förordat en höjning av ordinarie anslag. Jag vill dock icke motsätta mig att ett särskilt anslag utgår, men jag är av den uppfattningen att anslaget i fråga bör få disponeras för vatten- och avloppsföretag på alla orter oavsett karaktären hos dessa platser och sålunda icke bindas till vissa slag av orter.

Med anledning av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 78 ville besluta att ifrågavarande anslag icke måtte bindas till vissa orter utan fritt får användas till bidrag till vatten- och avloppsföretag, där dessa bäst behövas.

Stockholm den 12 mars 1949.

Olof Pålsson.
